Puolustusministeriö NEUVOSTORAPORTTI PLM2022-00004

PO Ilvesniemi Anna(PLM) 14.01.2022

EUN 120/2021 vp

Asia
EU:n epävirallinen puolustusministerikokous 12. – 13.1.2022

Kokous
Epävirallinen puolustusministerikokous 12.01.2022 - 13.01.2022

Puolustusministereiden kokous alkoi illallisella. Illalliskeskusteluun osallistui Naton pääsihteeri Stoltenberg, joka taustoitti ministereille Nato-Venäjä neuvoston saman päiväisen kokouksen annista. Lisäksi illalliselle osallistui videoyhteydellä YK:n rauhanoperaatioista vastaava alipääsihteeri Lacroix sekä Euroopan parlamentin turvallisuuden ja puolustuksen alivaliokunnan (SEDE) puheenjohtaja Loiseau. Kokouksen varsinaiseksi aiheeksi oli ilmoitettu valtiollisten ja ei-valtiollisten toimijoiden toiminta operaatioalueilla, mutta viimeaikaisten tapahtumien johdosta ja Stoltenbergin alustuksen siivittämänä keskustelu keskittyi Venäjän viimeaikaisiin toimiin. Jäsenmaat olivat yhtenäisiä viesteissään Suomen ja Ruotsin pitäen painokkaimmat puheenvuorot, jotka Stoltenberg noteerasi loppupuheenvuorossaan.

Ajankohtaisissa aiheissa käsiteltiin Euroopan turvallisuusarkkitehtuuria sekä Malin ja Kazakstanin tilanteita. Keskustelu oli toisinto edellisen päivän keskusteluista. Puolustusministerin varsinaisena asiakohtana käsiteltiin avaruutta. Jäsenmaat antoivat vankan tuen turvallisuuden ja puolustuksen avaruusstrategian laatimiselle. Ranska kertoi järjestävänsä avaruutta koskevan harjoituksen Toulousessa 4.3.2022. Myös Tšekki ja Espanja kertoivat avaruutta koskevista tulevista tapahtumistaan.

Ulko- ja puolustusministereiden yhteislounaan aiheena oli strateginen kompassi. Keskustelussa käytiin pöytäkierros uudesta REV1 versiosta, johon jäsenmaat olivat pääosin varsin tyytyväisiä. EUH pyysi jäsenmaita toimittamaan kokouksessa ilmaistut yksityiskohtaisemmat kommenttinsa kirjallisesti. Uusi versio jaetaan helmikuussa, mutta vastaavaa keskustelua ei tulla enää käymään. Työ jatkuu ja tavoitteena on hyväksyä kompassi maaliskuun ulkoasiainneuvostossa. Borrell kertoi myös EU–Nato yhteisjulistuksen etenevän. Asiakirja on tarkoitus allekirjoittaa viimeistään ennen maaliskuun ulkoasiainneuvostoa.

<u>Euroopan ajankohtainen turvallisuustilanne ja Ukraina</u>

Stoltenberg saapui taustoittamaan ministereitä lähes yli neljän tunnin mittaiseksi venyneestä Nato–Venäjä neuvoston kokouksesta. Paikalla oli venäläisten puolelta varaulkoministeri Grushko ja varapuolustusministeri Fomin, sekä siviili- ja sotilasvirkamieskuntaa. Keskustelu oli suoraa, mutta hankalaa. Keskustelujen hankaluus kertoo siitä, kuinka tärkeää niitä on käydä. EU:n ja Naton yhteistyö on erityisen tärkeää vallitsevassa tilanteessa. Positiivisena voidaan pitää sitä, että Venäjä ei ole kahteen

vuoteen hyväksynyt saman formaatin kokousta, mutta saapui nyt pöytään. Stoltenberg linjasi alkuun perusteet. Nato ei tee kompromissia Euroopan turvallisuuden peruspilareista, joihin kuuluu esimerkiksi maiden vapaus valita Natoon kuulumisesta. Tilanteessa ei ole kyse vain Ukrainasta, vaan kysymys on siitä, että jokaisella valtiolla on mahdollisuus valita oma tiensä. Suomen ja Ruotsin kanssa käytyjä keskusteluja kiiteltiin.

Venäjän vaatimukset ovat mahdottomia. Vapaasta valintaoikeudesta hakea Naton jäsenyyttä ei tehdä kompromisseja. Kompromisseja ei myöskään tehdä Naton oikeudesta suojella liittolaisiaan, riippumatta siitä onko jäseneksi liittynyt ennen vai jälkeen vuoden 1997. Tämä tehtiin myös Venäjälle selväksi. Samalla ilmoitettiin Naton valmius keskustella konkreettisista asioista, kuten asevalvonnasta, ydinasevalvonnasta ja siviili- ja sotilasyhteyksien luomisesta. Venäjä ei reagoinut ehdotukseen suoraan, mutta ei vastannut kielteisestikään. Yhdysvaltoja kiiteltiin aktiivisesta yhteistyöstä. Eurooppalaista turvallisuusarkkitehtuuria ei ole ilman transatlanttista yhteyttä. Nato-Venäjä foorumin lisäksi ETYJ on tärkeä foorumi, samoin Normandia-formaatti. Stoltenberg piti tärkeänä, että Venäjän kanssa keskustellaan eri asioista eri foorumeilla.

On olemassa todellinen vaara sotilaallisesta uhkasta Euroopassa. Venäjän joukkojen muodostamisessa ei ole ollut taukoa ja tämä yhdistettynä Venäjän käyttämään voimakkaaseen retoriikkaan ja aiempiin toimiin esimerkiksi Georgiassa luo uhasta todellisen. Kustannusten täytyy olla korkeita. Stoltenberg kiitti EU:ta pakotteista. Pohjois-Amerikan ja Euroopan tulee seistä yhdessä, EU:n ja Naton yhteistyötä asiassa on tiivistettävä entisestään tässä tilanteessa.

Komissaari Breton ja **YK:n alipääsihteeri Lacroix** molemmat pitivät tilannetta huolestuttavana ja keskusteluja Venäjän kanssa tärkeinä. Breton totesi EU:n yhteisten toimien turvallisuuden ja puolustuksen alalla olevan tärkeämpiä nyt kuin koskaan aiemmin. Se mitä illalliselta jäi puuttumaan, oli EUH:n ja Borrellin voimakas kannanotto asiaan.

Puheenvuoron aiheesta käyttäneet jäsenmaat puhuivat yhtenäisellä äänellä ja pitivät voimakkaita puheenvuoroja. Keskustelua sekoitti heikompi keskustelun fokusointi, joka johti siihen, että samanaikaisesti käytiin keskustelua Venäjästä ja varsinaisesta aiheesta. Pohjoiset, itäiset ja Keski-Euroopan maat keskittyivät puheenvuoroissaan Venäjän toimiin, kun taas osa eteläisimmistä maista keskittyi annettuun aiheeseen ja Malin tilanteeseen.

Suomi käytti painokkaan puheenvuoron, jossa korostettiin tilanteen vakavuutta ja yhtenäisyyden tarvetta. Venäjän toiminta Ukrainan lähistöllä on huolestuttavaa. Suomi alleviivasi, ettei Venäjän vaatimuksiin turvatakuista voida tehdä kompromisseja Euroopan turvallisuusjärjestykseen ja sitä ohjaaviin periaatteisiin, joista on sovittuHelsingin päätösasiakirjassa (1975) ja uutta Eurooppaa koskevassa Pariisin peruskirjassa (1990) sovittua pitää kunnioittaa. Näistä ei voi neuvotella. Reaktioita Venäjän toimintaa tulee koordinoida yhdessä kumppanien kanssa. Samoin kaikkien relevanttien tahojen tulee olla osa keskusteluita Euroopan turvallisuudesta. Keskusteluja voidaan käydä useilla foorumeilla, muun muassa ETYJ:ssä. Suomi alleviivasi ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikkansa perustuvan valinnanvapauteen. Ei ole olemassa tilaa puskurivyöhykkeelle ja etupiiriajattelulle. EU:n ja transatlanttisten kumppaneiden yhtenäisyys on avainasemassa Venäjän narratiiviin ja hajottamisyrityksiin vastatessa. Meidän tulee olla yhtenäisiä.

Stoltenberg joutui lähtemään pitkäksi venyneestä kokouksesta kesken, mutta totesi lyhyessä loppupuheenvuossaan, että näkemys Nato, EU:n ja Yhdysvaltojen välillä on yhtenäinen. On myös huomioitava, että täysimittaisen sotilaallisen miehityksen ja de-eskalaation väliin mahtuu monta muuta vaihtoehtoa, jotka tulee huomioida. Suomea ja Ruotsia siteeraten Stoltenberg totesi lännen olevan yhtenäinen ja osoitti vankkumattoman tukensa arvojen puolustamiselle. Yhteisjulistus tulee laatia pian ja jatkaa työtä yhdessä.

Valtiollisten ja ei-valtiollisten toimijoiden toiminta operaatio alueilla

Korkea edustaja Borrell alusti varsinaisesta aiheesta kertomalla ajankohtaisista tilanteista Keski-Afrikan tasavallassa, Malissa ja Ukrainassa. EUTM:n koulutustoiminta on lopetettu Keski-Afrikan tasavallassa, ja Borrell on ollut suorassa yhteydessä Keski-Afrikan tasavallan presidenttiin vedotakseen Wagnerin kanssa tehtävän yhteistyön lopettamiseksi. Borrell on luvannut palauttaa toimintoja, mikäli hallinto luopuu yhteistyöstä Wagnerin kanssa. Malin tilanne on huolestuttava. Wagnerin saapuminen maahan ja vaalien siirtäminen ovat selkeitä viestejä tilanteen kehittymisestä epäsuotuisaan suuntaan. EU:n viestiä ei ole kuultu, vaikka se on ollut selkeä. ECOWAS:n reaktio on ollut tiukka pakotteiden muodossa. EU:n viestin tulee olla selkeä: tuki Malille edellyttää sitoutumista asetettuihin tavoitteisiin. Ukrainassa Wagner tukee Venäjän hybridisodankäyntiä. EU:n tulee viestiä vankkumattomastaan tuesta Ukrainan suvereniteetille. Borrell kertoi synkistä tunnelmista loppiaisen aikaan toteutetulla vierailulla. EU:n on kyettävä tehdä enemmän Ukrainan resilienssin vahvistamiseksi. Jotkin jäsenmaat ovat peräänkuuluttaneet koulutusoperaatiota Ukrainan sotilaskoulutusjärjestelmän uudistamiseksi ja tätä harkitaan. Keskustelut ovat käynnissä ja Borrell toivoo sopua pian. Isossa kuvassa toiminnassa on kyse narratiivien sodasta. EU:n tulee kyetä vastaamaan selkeällä viestillä ja sitä tukevilla toimilla. Näitä ovat esimerkiksi mandaattien kehittäminen, Euroopan rauhanrahaston (EPF) toimeenpanon tehokkuus, disinformaatioon vastaaminen ja kumppanien resilienssin tukeminen.

YK:n rauhanoperaatioista vastaava alipääsihteeri Lacroix totesi, että toimijoita on operaatioalueilla enenevissä määrin. YK:n, EU:n ja Naton tulee kyetä sopeutumaan uusiin tilanteisiin nopeammin. YK pitää tärkeänä, ettei silmiä suljeta. Joitakin toimintoja on jouduttu lopettamaan, mutta luovuttaminen ei ole vaihtoehto. Dialogin ja keskustelujen ylläpitäminen on tärkeää ja niitä tulee vahvistaa isäntämaiden kanssa. Spesifisti Malin osalta Lacroix totesi, ettei Wagnerin toiminnalla ole vielä ollut vaikutusta MINUSMA:n toimintaan. Mali saa luonnollisesti valita kumppaninsa itse, mutta YK:n tehtävä on pitää kiinni tavoitteistaan YK:n turvallisuusneuvoston mandaatin mukaisesti. Näiden ei tulisi olla ristiriidassa. ECOWAS:n viimeisin reaktio pakotteilla on ollut jyrkkä ja YK pitää tärkeänä, että keskusteluyhteyksiä luodaan Malin ja naapurimaiden välille. Lisäksi disinformaation torjunta on tärkeässä osassa.

Komissaari Breton on huolestunut erityisesti suoraan EU:hun kohdistuvista toimista. Wagnerin kaltaisten ryhmien toiminta on suora uhka intresseillemme ja tavoitteillemme. Wagnerin toiminnan jäävuoren huippu on ihmisoikeusloukkaukset. Komissio tukee paikallisia toimijoita Wagnerin toimintaan vastaamisessa. Venäjän tavoite on hajottaa länttä ja Wagnerin kaltaiset toimijat yrittävät toteuttaa sitä. Siksi on tärkeää, että meillä on yhteinen näkemys siitä, miten turvallisuus voidaan taata lähialueilla ja kauempana. Kumppaneiden kanssa, mutta myös tarvittaessa yksin. Narratiivisota on todellinen ja EU:n tulee kyetä vastaamaan disinformaatioon.

Euroopan parlamentin turvallisuus- ja puolustuspolitiikan alivaliokunnan (SEDE) puheenjohtaja Loiseau toi esille parlamentin yleisiä näkemyksiä. Parlamentti peräänkuuluttaa jäsenmaita vaatimaan kunnianhimoisempaa strategista kompassia sen vesittämisen sijaan. Kansalaisilta on selkeästi kuultu toive Euroopan puolustuksen vahvistamiseksi ja unionilla on tässä iso rooli. Hybridiuhat ovat toinen parlamentille tärkeä asia ja niistä tulisi kyetä viestimään paremmin myös kansalaisille. Tässä yhteydessä Loiseau nosti esille Kiinan viimeaikaiset toimet, jotka ovat kohdistuneet Liettuaan, ilmaisten täyden tukensa Liettualle. Parlamentti pitää tärkeänä osoittaa solidaarisuutta Ukrainalle. Wagner pakotteet olivat parlamentille tärkeä asia ja se pani tyytyväisenä merkille edistymisen niissä.
Jäsenmaat olivat huolissaan Malin tilanteen kehittymisestä. Lisäksi pidettiin tärkeänä oppia Keski-Afrikan tasavallassa tapahtuneista. Wagnerin vaikutusvallan kasvaminen on pois EU:lta ja YK:lta. On tärkeää, ettei jätetä valtatyhjiöitä, jotka Wagner täyttää, vaan jatketaan kumppanien tukemiseen

sitoutumista ja demokraattisten prosessien edistämistä siviiliväestöä suojaten. Jäsenmaat tunnistivat EU:hun kohdistuvan disinformaation isoksi ongelmaksi. Pidettiin tärkeänä, että EU kykenee vastaamaan disinformaatioon ja toimimaan ennakoivasti vahvistaen kumppanien resilienssiä. Pidettiin tärkeänä, että EU on toimissaan yhtenäinen ja lähettää selkeä viestin.

Ajankohtaiset aiheet

Ajankohtaisissa aiheissa oli tarkoitus käsitellä Euroopan turvallisuusarkkitehtuuria sekä Malin ja Kazakstanin tilanteita. Käytännössä ajankohtaisaiheet olivat toisinto edellisen illan keskustelusta. **Borrell** oli edellistä päivää äänekkäämpi pitäen tärkeänä, että Venäjän sotilaallisista toimista koituu sille vakavia seuraamuksia. EU:lla tulee olla vankka ja yhtenäinen näkemys ja viesti. Naton ja ETYJ:n viestien tulee olla yhtenäisiä. Yhteistyö Yhdysvaltojen kanssa on ollut aktiivista, ja Blinken on luvannut, että EU on osa keskusteluita eikä ilman sitä tulla sopimaan mistään. Yhdysvaltalaisten ja eurooppalaisten välillä on ollut yli sata yhteydenottoa. Media julistaa länttä hajaantuneeksi, mutta illallisen keskustelut osoittivat yhtenäisyyttä. Yhtenäisyydestä tulee viestiä selkeämmin.

Kazakstanin tilanne on huolestuttava ja siviilien ampumisia ei voida hyväksyä. Borrell totesi, että kun venäläiset on kutsuttu paikalle, voi toisinaan olla hankala saada poistumaan. Malin osalta Borrell piti ECOWAS:n pakotteita jämäkkänä toimena. Wagnerin läsnäolo alueella on fakta, mutta ei ole toistaiseksi vaikuttanut operaatioon. Disinformaatioon tulee vastata. On harkittava tarkoin toimia monitahoisessa tilanteessa ja pyrittävä vahvistamaan tukea kumppaneille alueella.

Komissaari Breton piti Ukrainaa testinä Euroopalle ja kunnianhimontasolle eurooppalaisen yhteisen puolustuksen osalta. Ukrainan tukeminen on tärkeää ja sotilaallista koulutusjärjestelmää tulee tukea. Lisäksi Breton nosti erityisesti esiin kyberuhat ja piti tärkeänä kykyä tunnistaa ja vastata niihin. Disinformaation torjuntaa tulee panostaa yhteisellä selkeällä viestillä, elämme narratiivisodan aikaa.

Jäsenmaat eivät olleet yhtä mieltä mahdollisten uusien pakotteiden asettamisesta Malille. Osa piti niiden työntävän hallintoa yhä kauemmas kansainvälisistä toimijoista. Useat jäsenmaat korostivat sitä, että tulee ennemmin miettiä mitä voimme tehdä nykyisessä tilanteessa Malissa enemmän kuin että milloin tulisi vetäytyä. Joukkojen turvallisuutta pidettiin ensisijaisen tärkeänä ja Malin hallinnolle tulee antaa selkeä viesti siitä, ettei EU tue hallintoa, joka toimii Wagnerin kanssa.

Muutama jäsenmaa nosti esille, että seuraava koulutusoperaatio tulisi perustaa Ukrainaan toisten pitäen EPF:n kautta toteutettavaa tukitoimea parempana vaihtoehtona. Korkea edustaja Borrell vetosi jäsenmaihin yhteisymmärryksen osalta Ukrainan sotilaskoulutusjärjestelmän uudistamisen toteuttamistavasta. Päätöksiä tulisi tehdä seuraavassa kokouksessa.

Lähes kaikki jäsenmaat peräänkuuluttivat EU:n ja Naton uuden yhteisjulistuksen allekirjoittamista. Borrell kertoi asian olevan valmistelussa ja lupasi allekirjoitukset ennen maaliskuun ulkoasiainneuvostoa.

Avaruus

Korkea edustaja Borrell korosti alustuksessaan avaruuden merkityksen kasvua. Rauhanomaista toimintaa ei voi enää pitää itsestäänselvyytenä avaruudessa. Avaruuden osalta ei ole kyse vain pääsyn takaamisesta, mutta myös infrastruktuurin suojaamisesta ja normien edistämisestä. Kyse ei ole avaruuden aseistamisesta vaan nimenomaan sen estämisestä. On selvää, että olemme täysin riippuvaisia avaruudesta, julkinen sektori joka päivä ja samoin turvallisuuden ja puolustuksen alalla esimerkiksi operaatiot. Borrell piti tervetulleena Ranskan avaruusharjoitusta, joka järjestetään maaliskuussa. Lisäksi on tärkeää edetä turvallisuuden ja puolustuksen avaruusstrategian laatimisessa.

Komissaari Breton piti niin ikään artiklan 42.7 operationalisoinnin harjoittamista avaruusskenaariossa tärkeänä ja tervetulleena. Uhat avaruudessa kasvavat, josta avaruusromun kasvava määrä on vain yksi esimerkki. Helmikuussa on tulossa komission avaruuspaketti, joka sisältää konkreettisia ehdotuksia. Sotilaalliset ja puolustuksen tarpeet on huomioitu näissä.

Jäsenmaat antoivat laajan tuen turvallisuuden ja puolustuksen avaruusstrategia laatimiselle. Jäsenmaat pitivät tärkeänä, että EU toimiin normien kehittäjänä ja kansainvälisen oikeuden edistäjänä omalla esimerkillään. Vihamieliseen toimintaan avaruudessa tulee kyetä puuttumaan. Tässä EU:n yhtenäiset toimet voivat olla vastaus. Useat jäsenmaat peräänkuuluttivat infrastruktuurin suojaamista, synergioita eri toimien ja politiikkasektoreiden välillä sekä EU:n itsenäistä toimintakykyä avaruudessa. Osa jäsenmaista toi myös esille pienten ja keskisuurten yritysten rooli eurooppalaisessa avaruusteollisuudessa.

Suomi tuki puheenvuorossa strategian laatimista ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa EU:n avaruuspolitiikassa.

Muutama jäsenmaa nosti puheenvuoronsa päätteeksi esiin huolensa taksonomian mahdollisista ongelmallisuuksista puolustussektorille, mikäli se ryhmitellään samaan kategoriaan esimerkiksi tupakkateollisuuden kanssa. Puolustussektorin rahoitus on tärkeää turvallisuuden kannalta.

Breton vastasi taksonomia koskeviin huoliin toteamalla tunnistavansa ne täysin ja puolustavansa niitä päättäväisesti komissiossa. Jäsenmaat voivat luottaa asiassa Bretonin tukee, joka tulee puolustamaan puolustussektorin etuja asiassa. Esitys on tarkoitus käsitellä kollegiossa tammikuun lopussa. Breton kannusti jäsenmaita olemaan äänekkäitä asian suhteen.

Strateginen kompassi (yhteisistunto ulko- ja puolustusministerien kanssa)

Korkea edustaja Borrell taustoitti edellisellä viikolla jaetun REV1 keskeisistä muutoksista, joissa on pyritty vastaamaan kaikkiin jäsenmaiden esittämiin huoliin. EUH:n näkemyksen mukaan uusi versio on aiempaa parempi ja EUH toivoo jäsenmaiden jakavan tämän näkemyksen. Keskeisinä muutoksina Venäjää koskevia kirjauksia on vahvistettu, samoin hybridiä ja kyberiä. Niin ikään Nato ja YK kirjauksia on vahvistettu. Siviilikriisinhallintaa on lisätty ja suorituskykyjä koskeva osuus päivitetty kokonaan. Borrellin tavoitteena on hyväksyä asiakirja maaliskuussa aikataulun mukaisesti.

Keskustelussa toistettiin pitkälti jäsenmaiden tuttuja kantoja huolimatta Borrellin pyynnöistä keskittyä keskeisiin, vielä muutosta kaipaaviin, kohtiin. Konkreettisia muutosesityksiä myös tehtiin ja EUH pyysi näitä vielä kirjallisesti. Borrell kommentoi lähes jokaisen jäsenmaan puheenvuoroa ja erityisen painokkaasti niiden, jotka esittivät Natoa koskevien kirjausten vahvistamista. Borrell haluaa alleviivata ja tehdä täysin selväksi, että kyse ei ole päällekkäisyydestä vaan täydentävyydestä. Nato ja EU eivät ole hakemassa avioeroa, päinvastoin ollaan onnellisesti yhteistyössä. Tämän viestin tulee olla kompassissa täysin selvä. EU–Nato yhteisjulistus on konkreettinen osoitus yhteistyöstä ja se halutaan hyväksyä ennen kompassia.

Borrell tunnisti muutamia tarkempia keskusteluja kaipaavia kohtia, joita ovat nopean toiminnan joukot, hybridityökalupakki sekä helmikuussa julkaistava komission puolustuspaketti, joka pitää huomioida osana kompassia yhtenevästi.

Komissaari Breton piti tärkeänä, että puolustusta vahvistetaan ja työskennellään yhteistä puolustusta kohti. Breton vakuutti, että puolustuspaketti kunnioittaa kompassia. Se on komission konkreettinen syöte kompassiin ja sen tavoitteet ovat suoraan kompassista. Breton alleviivasi, että suorituskykyjen

kehittämiseen tarvitaan rahaa, puolustusrahasto (EDF) on askel oikeaan suuntaan, mutta on kyettävä parempaan. Rahastoon tulee lisätä kannustimia yhteishankintojen toteuttamiseksi. Nämä tukevat yhteistoimintakykyä. Kyberpuolustuksen osalta pitää syventää yhteistyötä. Uhat ovat päivittäisiä. Lisäksi komission agendalla on riippuvaisuuksien vähentäminen, jossa tullaa etenemään metodologialla riippuvaisuuksien tunnistamiseksi. Hybridiuhat ovat totta ja EU:n tulee olla paremmin varautunut, mutta myös kyvykäs vastaamaan niihin solidaarisesti. **Komissaari Varhelyi** täydensi, että eurooppalainen strateginen autonomia on riippuvainen naapurustomme turvallisuudesta, johon meidän tulee panostaa.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa kukaan ei todennut pettymystä uuteen versioon. Päinvastoin, lähes kaikki totesivat erikseen, että kompassin teksti on selvästi parantunut. Suurin osa mainitsi myös erikseen EU–Nato yhteisjulistuksen ja sen kiireellisyyden. Borrell toisti puolustusministereille aiemmin päivällä antamansa lupauksen saattaa prosessi maaliin ennen maaliskuun ulkoasiainneuvostoa. Mahdollisesti jo ennen sitä.

Jäsenmaiden puheenvuoroissa korostui Borrellin jo ennakkoon tunnistamat tarkennuksia kaipaavat kohdat. Jäsenmaat pitivät tärkeänä, että kirjaus nopean toiminnan joukoista on hyvin valmisteltu ja perusteellisesti pohdittu, sillä siitä on muodostunut mediassa kompassin kärki. Lisäksi osa jäsenmaista koki, että hybridityökalupakkia koskevia kirjauksia voisi vielä tarkentaa. Suorituskykykappaleen muutokset otettiin positiivisesti vastaan ja suurin osa jäsenmaista oli kappaleeseen tyytyväinen nykyisessä muodossaan. Jäsenmaat peräänkuuluttivat, että komission puolustuspaketti sisällytetään osaksi yhtenäistä kompassia. Osa jäsenmaista halusi vielä vahvistaa Venäjää koskevia kirjauksia. Muutama jäsenmaa piti tärkeänä myös selkiyttää artiklaa 44 koskevia kirjauksia.

Suomi piti uutta versiota hyvänä. On myös hyvä kuulla, että yhteisjulistus on työn alla. Johdantokappale on kehittynyt oikeaan suuntaan ja Suomi on tyytyväinen hybridityökalupakkia koskeviin kirjauksiin. EU:n tulee olla uskottava ja kykenevä toimija. Artikla 44 sekä yhteisten kustannusten laajentaminen edistävät tätä tavoitetta. Kriisinhallinnan kokonaisvaltainen näkökulma tulee näkyä kompassissa ja Suomi kiitti siviilikriisinhallintaa koskeviin kirjauksiin tehtyjä lisäyksiä. Suomi alleviivasi artiklan 42.7 tärkeyttä. Suorituskykyjä koskeva osio on edellistä parempi, mutta yksittäisiä hankkeita ei pitäisi mainita. Kunnianhimontasoa on nostettu ja kompassi etenee hyvään suuntaan. EU:n puolustusyhteistyö ottaa tässä konkreettisia askeleita eteenpäin ja Suomi odottaa hyväksyvänsä kunnianhimoisen kompassin maaliskuussa.

Borrell veti yhteen todeten, että edistystä on saavutettu. Seuraavaan versioon ei toivottavasti ole yhtä paljon kommentteja. Kokouksessa esitetyt kommentit pyydettiin toimittamana kirjallisena niiltä osin, kun kyse oli konkreettisista muutosehdotuksista. Helmikuussa jaetaan uusi versio, mutta vastaavaa keskustelua ei tulla enää käymään. Työ jatkuu neuvostossa poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa.

Suomen edustajat

Puolustusministeri Kaikkonen ja virkamiesvaltuuskunta. Yhteisistunnossa myös ulkoministeri Haavisto virkamiesvaltuuskuntineen.

Asiakirjat

Liitteet

Viite

Asiasanat	avaruus, puolustuspolitiikka, YTPP, Venäjä
Hoitaa	**LVM, PLM, TEM, UM**

Tiedoksi	EUE, MMM, OKM, OM, PE, SM, TULLI, VM, VNK, YM